

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher

Published Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st two weeks in July

NAROČNINA:

Združena države:
\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in deželo izven Združenih držav:
\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:
\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

FRIDAYS ONLY: \$10.00 per year; Canada and Foreign: \$15.00 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

83

No. 24 Mon., Feb. 26, 1979

BESEDA IZ NARODA

Janezu Likozarju v spomin

CLEVELAND, O. — V nedeljo popoldne, 18. februarja, so doma v Predosljah pri Kranju v Sloveniji pokopali skoraj vsem, ki smo se v Ameriko dodelili po drugi svetovni vojni, pa tudi mnogim staronaseljencem dobro poznanega Janeza Likozarja. Bil je podjeten in družbeni človek. Posebno je bil znan obiskovalcem Eršteteve gostilne in kasnejje Baraga v ovg in doma na St. Clairju v Clevelandu. Zvest član Slovenske pristave in je na njej zamisil postavitev pravega gorenjskega kozolca. Zamisel je bila tudi izvedena. Bil je sploh navdušen za vsako javno delovanje, ki bi slovenski skupnosti koristilo. Ko je začel bolehati, se je pred leti vrnil domov, kjer so živelj njegova žena, ena hčerka in dva sinova. Kroško podjetje, gospodarsko in trgovino, kakor tudi hišo so mu po umiku iz domovine leta 1954 odzveli. Letos bi dopolnil 83. leto življenja.

Doma sva bila dobra prijatelja in velika sodelavca, čeprav sem bil jaz precej mlajši od nje, mi je bil vedno v vsem javnem življenju zvest svetovalec in me je v vseh stvareh iskreno podpiral, ker sem se organizacijsko bolj udeleževal javnega življenja in sem lahko neodvisnejše nastopal kot lastnik kmečkega posetov, dočim je on sam imel boljše splošne zvezze že z ozirom na to, da je bil obrtnik.

Kot tak je imel v življenju boljše poglede, ki pa so ga le nekoliko ovirali z ozirom na družabni položaj, da bi osebno tu in tam se izpostavil.

V gospodarstvu je bil zelo napreden in iznajdljiv. Četudi tedaj, ko se je poročil, ni imel drugega kot delovne roke, je postavil veliko hišo, kjer je bilo prostora za družino, kroško delavnico, v kateri je imel zaposlenih vedno več pomočnikov, v njej je bil prostor za trgovino, pa se gostilna je bila pod isto streho. On ni spadal v tisti krog podeželskih pridobitnežev, ki v vsem iščejo končno le svojo korist. Napredek občine mu je bil zelo pri srcu. Kolikor vem, je v občinskem odboru vedno bil in je tudi tam odbornikom odpiral oči, kdaj je in kje potrebno šediti in kdaj je treba povečati davke, da bo prebivalstvo imelo večjo korist. Kmečki odborniki so na sejah večkrat prezrli njegove misli in ko jim je po sejah v gostilni dokazal njihovo zmotno varčevanje, so se tolkli po glavi, da so bili ob glasovanju tako omejeni.

Telovo procesijo sva kot reditelja uredila tako lepo, da je ob vsakem znemanju (imeli smo pri nas štiri soseske) bila zbrana soseska, ki je znemanje postavila. Ko sva s takim predlogom k župniku prišla, je majal z glavo, da kaksen nerěd bo nastal in se čas procesije zategnil. Dal je vseeno dovoljenje in bil potem nad takim redom ves navdušen, ker je vse tako lepo bilo izvedeno.

Občino so vodili župani večno tako, da sta se v tej službi kar menjala redno dva tovarnarja, ali njihov najožji pripadnik. Nam se ta red ni zdel preveč opravičljiv, smo to že zeli nekoliko spremeniti. Ker je župna služba bila vedno težja, ni bilo nobenega pravega kandidata, ker je mesto bilo brezplačno, torej res breme. Pa smo se nekateri dogovorili, misel je bila Likozarjeva, da stavimo pri proračunski seji tudi nagrado za zamudo časa županu. Župan tovarnar se je temu protivil z izgovorom, da on nobene plače ne potrebuje. Ker smo položaj poznali, smo rekli, da če za nas dela, hočemo pokazati svojo hvaležnost in če nagrade ne bo

vzel, se mu bomo lepo zahvalili. S tem sklepom smo zabili klin, ki je potem omogočil, da sem župan postal jaz navkljub temu, da sta tovarnarja hotela vse skupaj izigrati.

Ali naj napišem še to v Janezovo trezno presojo in razgledost? Ko so prišli Nemci in vzpostavili svojo oblast, začeli izgrajevati svojo organizacijo javnega življenja, je položaj pričel postajati kočljiv. Pa je prišel Janez k meni, češ treba je stvarnost resno vzeti. Predvideval je nastajajoče politično stanje ter prišel do zaključka, da nam grozi velika nevarnost, če Nemci pritegnejo k sodelovanju domače ljudi, katerih se moramo batiti, da bodo prilike izrabili in delali ljudem težave, da pokažejo svojo važnost. Njegov predlog je bil, da v zdravstveno službo (NSDV) predlagamo take ljudi, ki bodo tako z Nemci sodelovali. Tem kasneje to ne bodo mogli očitati, ker vsakodnevno življenje je tako, da moramo priznati nemško oblast nad seboj. Res smo komisarju predlagali listo kandidatov, ki je bila sprejeta, da je naša stran imela vpogled, je v odbor šel Janez sam.

Ko je šlo za kmečkega vodjo, je bil zopet on in je predlagal mené. Jaz sem mu nasprotoval, poleg lastnega odkoncilnega stališča še s tem, da imam iz Ljubljane strogo naročilo, da kot bivši politični predstavnik v občini ne smem v nobenem primeru sodelovati z okupatorjem, če bi to storil, moram računati na kasnejše posledice. Janez je zadevo gledal drugače, češ v Ljubljani so na toplem, mi pa pod prešo in je treba vse storiti, da to dobo prebijemo s čim manjšimi žrtvami in škodo. Končno pa če so tako odlečuječe gospodarske zadeve v rokah našega človeka, ki ve, kaj dela, lahko okupatorju več škodi, kot pa će se odtegne in bodo oni kakega njim prijaznega človeka nastavili, ki bo naše ljudi lahko kričil in delal velike težave. Sicer pa nič ne vemo, kako se bo vse iztekal in nam, ki smo doslej z zaupanjem ljudi vodili javno življenje, bodo kasnejše očitali da smo jih v težavah zapustili zaradi osebnih koristi. Pregovoril me je in sem sprejel. Izkazalo se je, da je poteza bila pametna in ko smo zaradi predpisov včasih moral kaj oddati smo na drugi strani več prejeli. Ves čas vojne smo oddali samo eno živinče, vse drugo je ostalo domaćim ljudem. Ceprav so Nemci organizacijsko zelo sposobni ljudje, pa le niso mogli preprečiti, da jih ne bi v marsicem izigrali.

Tak je bil Janez. Ker si je inič ustvaril trdno gospodarsko osnovo, je to prenašal tudi na javnost ter vedno vse dobro premislil in tudi predvideval. Ko je sam napredoval, je želel tudi svoji okolici vse najboljše. Oba sva se končno znašla v begunstvu, pa ne kot izkošče valca delovnega človeka, temveč ker sva že ob vsem začetku za sedbe predvidevala nevarnost če oblast dobe v roke strankar sko nepreračunljivi ljudje. Okupator je odsel, tiranija domaćil ljudi pa je zasužnjila naš narod.

Naj mu bo Bog za vse bogačnik! Doma je zapustil dvorsa in eno hčer z družinami, v Clevelandu pa živita hčerkice Minka Slak in Jože Likozar, oba z družinama, in jim izrekam vse, ki smo Janeza poznali, globočko sožalje. Janez Ovsenik

Glavni vir antimona

Antimon, prvo, ki jo uporabljajo pri izdelavi jekla in delno tudi v medicini, pridobivajo največ v Boliviji.

Mladinski pevski zbor se pripravlja na nastop

CLEVELAND, O.

— Mladinski pevski zbor Krožka št. 3 se pridno pripravlja na svoj vsakodelavni pomladanski nastop. Letos se bo predstavljal z zgodbo o Janku in Metku 24. in 25. marca v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.

Koncert se začne ob 3.30 po-poldne pod večim vodstvom zborovega pevovodje Reginalda Resnika, od 6. do 10. ure zvečer bo ples. Za ples bo igral orkester Markic-Zager.

Program koncerta je razdeljen v slovenški in ameriški del. Zapeli nam bodo v zboru, odsekih in solistično. Po daljšem presledu bomo na tem koncertu imeli priliko poslušati nepozabne pesmi z občutno vsebinou kot:

Simona Gregorčiča "Nazaj v planinski raj", H. Sattnerjevo ljubečo "Studentček pod skalou", Prešernovo "Luna sije, klad'vo bje", mogočno Schwabovo "Dobro jutro", v moškem zboru krajčino dalmatinsko "A, Ca".

Poleg tega bomo slišali lepo številu drugih pesmi v angleškem in slovenskem jeziku. Nastopil bo tudi ženski zbor s svojim milim naglašanjem.

Zapele nam bodo tudi Jadranove priljubljene solistke v svoji kvalitetni perfektnosti, v duetu in posamezno Florence Uenich, Angela Zabrek in Betty Resnik. Te imajo gotovo nekaj dobriga izkušenega učitelja Tomma Heglerja, ki otroke pozna, ki čuti z otroško dušo. Otroci ga imajo zelo radi.

Skupina otrok, kot je Mladinski pevski zbor, mora poleg učenja v vadenju nuditi tudi nekaj razvedrila v zabavi, če naj ostane skupaj. Vsako leto napravimo pri Mladinskem pevskem zboru "graduation party" za tiste, ki se poslovijo od zboru po-dolnjem 18. letu. Poleti se peljejo z busom v Cedar Point,

kjer je ves dan posvečen razvedrili in zabavi. Potem je cirkus na SNPJ farmi (8. jul.), ki bo letos doživel že 21. obljetnico.

Gotovo ste že bili na tem prijaznem pikniku, kjer so postavljene stojnice z različnimi igrami, jedili in drugim. Vse to napravijo in pripravijo pridne mamice in stare mamice.

Jeseni imajo otroci MPZ "Halloween party", konec leta pa božičnico.

Tako imajo člani Mladinskega pevskega zabora obsežen program, koristen, poučen in zabaven. Nikdar niso brez dela. Pevske vaje so vsak ponedeljek ob 7.30 zvečer v SDD na Waterloo Road.

Veliko članov našega zabora se je kasneje vključilo v odrasle pevske zbrane, kjer uspešno delujejo. Ponosni smo na nje! Podpirajmo našo mladino, budimo v njej ljubezen do slovenske pesmi!

Na svetinja na prireditvi MPZ 24. in 25. marca v SDD na Waterloo Road!

Eleanor Riznar

IZ NAŠIH VRST

CLEVELAND, O.

— Dobil sem sporočilo, da mi poteče naročnina za Ameriško Domovino. Ker je zdaj takra draginja, ko cene divljajo navzgor iz dneva v dan, ko naš dolar izgublja na svoji vrednosti doma in v tujini, smo vsi zašli v težave.

List imam rad, ker sem najnji že tudi naročen dolga leta. Pošljam \$20 za polletno naročnino, ker mi je težko plačati za celo leto na enkrat. Morda se bo v prihodnje položaj kaj izboljšal. Vsem pri listu želim obilo uspeha in vse lepo pozdravljam.

Louis Jevnikar

Geneva, O. — Leto je hitro o-koli in zoper je čas, da poravnam naročnino za eno leto na-prej. Brez lista bi ne mogla biti, Ameriška Domovina mi izpoljuje življenje, posebno v zimskih dneh mi krajša čas. Kar je več, naj bo v pomoč listu. Želim Vam veliko novih naročnikov, saj bi končno ne smela biti nobena slovenska družina brez njega.

Hudo je, da se je list omejil na tri dni na teden, ko bi ga vsi imeli radi in ga brali vsak pojdje.

Lepe pozdrave Ameriški Domovini, pa tudi vsem njenim naročnikom in čitateljem!

Toronto, Ont. — Spoštovanje! Obnavljam naročnino za Ameriško Domovino. Ostalo je za tiskovni sklad. Upam,

da nas bo Ameriška Domovina še dolgo obiskovala. Želim ji še mnogo let obstoja in delovanja med našimi rojaki.

Z iskrenimi pozdravi!
Frank Osredkar

*
Sheboygan, Wis. — Spoštovani! Pošiljam naročnino in \$2 v tiskovni sklad. Rada jo čitam, četudi me spravljajo v nejelovo, ko jo pošta večkrat dostavi prepozno in z zamudo. Z najlepšimi pozdravi!

Anna Strmec

*
Peoria, Ill. — Prilagam enoletno naročnino za Ameriško Domovino, drugo pa je za tiskovni sklad. List prihaja redno in je vse v njem zelo zanimivo. Želim Vam mnogo uspeha! S prisrčnimi pozdravi!

Družina Šajnovic

*
Detroit, Mich. — Cenjeni! Poleg enoletne naročnine je \$12 za dar listu. Upam in želim, da Vam bo mogoče obdržati naš ljubi list! Pozdravljeni!

Frank Gerkman

*
Redondo Beach, Kalif. — Spoštovani! Kmalu mi poteče naročnina za Ameriško Domovino, zato prilagam čez kaž za naročnino \$2 v pomoč listu. Želim, da ta časopis še dolgo izhaja. Želim Vam veliko uspeha in božjega blagoslova. Pozdrav vsemu osobju AD!

Mary S. Hribar

Tiskovni sklad A.D.

V Tiskovni sklad AD so darovali od zadnjih:

Marie J. Mandel	.....	\$ 2.00
Cleveland, O.		
Anton Kozelj	.....	2.00
Euclid, O.		
Anna Stanisa	.....	2.00
Euclid, O.		
Stanko Janežič	.....	2.00
Willowick, O.		
Joseph Butinar	.....	2.00
Milwaukee, Wis.		
Frank Clement	.....	2.00
N. Miami, Fla.		
Neimenovani	.....	1.00
Cleveland, O.		
Mr. & Mrs. John Brodnick	.....	10.00
Willoughby, O.		
Anton Stanic	.....	2.00
Cleveland, O.		
Kristina Gabrovšek	.....	2.00
Cleveland, O.		
Louis Kobal	.....	2.00
Euclid, O.		
Joseph Sadl	.....	1.00
Fenton, Missouri		
Ivan Perovsek	.....</td	

Nova župnija v Jaršah pri Domžalah

Dr. Jožef Pogačnik, nadškof ljubljanski, je 1. dec. lani ustavnil na področju sedanje krajne skupnosti Jarše novo župnijo Jarše pri Domžalah. V novo župnijo spadata naselji Zgornje in Srednje Jarše, ki sta bili doslej v župniji Mengš, in naselja Spodnje Jarše, Rodica in Groblje, ki so bila prvotno tudi v župniji Mengš, zadnja leta pa v župniji Domžale.

Po ustanovitvi župnije je škofija kupila župnijsko hišo, katero oskrbuje dve sestri laiškega reda sv. Odrešenika. Sestri skrbita za mladino in za bolnike.

Novo župnija upravlja do napajnega Mengš. Le za del verouka skrbi župnija Domžale. Vsaj polovica otrok, če ne še več, hodi k verouku v Domžale. Tja imajo bliže kot v veroúčilico na robu župnije v Zgornjih Jaršah. K verouku prihaja okrog 200 otrok. Lani so imeli 60 prvoobajancev. 20 jih je šlo k prvemu obhajilu v Mengš, 40 pa v Domžale. Imajo predolski šolski in pošolski verouk. Pošolski verouk vodi mengški kapelan Janez Zupanc.

Iz študije strokovnjaka za pastoralno sociologijo je razvidno, da bo treba, potem ko bodo zgradili nove mostove prek Kamniške Bistrice, z novo župnijo povezati tudi naselja dobske župnije, severno od avtomobilske ceste Maribor-Ljubljana.

Cerkev v Grobljah vrnjena prvotnemu namenu

Kakor ve povedati mengeški župnik in dekan Štefan Babič, se je z akcijo za ustanovitev nove župnije v Jaršah pri Domžalah začelo pravzaprav že pred devetimi leti. "Takrat je škofija razposlala vprašalne pole o dušopastirskih središčih v škofiji. Ugotovili smo, da bi bilo v trikotniku med župnijami Mengš-Kamnik-Domžale nujno potrebno ustanoviti še eno dušopastirsko središče, in to med Dobrom, Homcem, Domžalam in Mengšem. Urbanistični načrt namreč predvideva, da bodo Domžale dosegle 25.000 prebivalcev; Vir, Jarše in Rodica pa 10.000 prebivalcev. Ker dolopljujejo zazidali okoljš, je bilo treba misliti tudi na cerkveni objekt."

Valvasor trdi, da je bil nekoč v Grobljah samostan. Ko pa je popustil jez pri jezeru nad Kamnikom, je poplavila porušila samostan in gotsko cerkev. Ostal je le š zvonik. Sedanjo cerkev so postavili v 17. stoletju. Poslikal jo je slikar Fran Jelovšek, ki je bil doma iz Mengša.

Groblje so bile nekdaj slovita božja pot, kamor so se zatekali k svojima zavetnikoma Valburgi in Izidorju romarji od blizu in daleč. Včasih je bilo na leto tudi do 800 maš.

Lazaristi, znana slovenska redovna kongregacija, so prišli v Groblje 1. 1920. Tu so potem imeli svoje misijske in tudi svojo tiskarno. Za svoja bogoslužna opravila so uporabljali kapelo v grobeljski graščini; zljudi pa mengeško podružnico sv. Mohorja in Fortnata v Groblju. Ker so bili lazarišti priljubljeni kot spovedniki in pridigarji, so tudi iz drugih, posebno še sosednjih župnih, prihajali sem k bogoslužju, dokler ni vlada Ljudske republike Slovenije na predlog ministrstva za gradnjo 18. septembra 1948 v korist države razlastila cerkev in vso drugo nepremičnino, "z vsem živim in mrtvim inventarjem", katero je pripadal lazarištu. Med verniki je nastala velika žalost in potrost. Sicer pa to ni bil edinstveni primer, ki se je bil zgodil tiste čase na Slovenskem. Bilo jih je več. V sami Ljubljani se je ravno tako zgodilo z jezuitsko cerkvijo sv. Janeza in jezuitsko imovino. Tudi ljubljanske Križanke je zadela podoba usoda. Verno slovensko ljubstvo pa ni izgubilo upanja. Veliko je molilo, pa tudi storilo vse, kar je bilo v danihmostan kot odvišni odpravljen.

VESTI IZ SLOVENIJE

Grenivke so morali uničiti

V hladilnici Emone so v januarju imeli 500 ton grenivk (grapefruit), o katerih o pregledniki ugotovili, da niso več uporabne in da jih je treba uničiti. To je bil del posiljke 900 ton grenivk, ki ga je podjetje Slovenija-sadje lani v novembetu uvozilo iz Gaze. Celotna posiljka naj bi bila okužena s sadno muho in bila potrebna razkužbe. Zaradi te je sadje začelo gniti in na lupini so se pojavili rjava madeži — sadeži se bili torej za hrana neustrezni.

Ljubljanska Opera v Barcelonu?

Direktor "Teatra Liceo" v Barceloni je izjavil, da se močno ogreva za zamisel, po kateri naj bi ansambel ljubljanske Operе v prihodnji sezoni izvajal Čajkovskega "Jevgenija Onjeginja" v tem znamenitem opernem gledališču. Od slovanskih oper v preteklih sezona sodelovali v Spaniji le beografska in sofistska, zdaj pa je prvič realna možnost, da v gledališču Liceo pokažejo svoje sposobnosti in svojo raven tudi slovenski operni ustvarjalci.

Kakor je naglasil direktor, bodo dokončno odločali o tem govorovanju ob koncu tega ali v začetku prihodnjega meseca. Ena izmed zamisli z zvezi z morebitnim ljubljanskim sodelovanjem je tudi ta, da bi v uprizoritvi nastopil v vlogi Lenskega tenor Nicolai Gedda.

Ljubljana in Maribor

Po zadnjih števkah šteje Ljubljana okrog 250,000 prebivalcev, Maribor pa za polovico manj, to je 127.000. V Ljubljani so imeli pred vojno 6 konzulatov: avstrijskega, belgijskega, francoskega, češkoslovaškega, italijanskega in romunskega. Danes sta tu le avstrijski ter nizozemski konzulat. Italijanski se nahaja v Kopru in je pristojen za nekdanje italijansko ozemlje Istre in Primorske.

Marijina cerkev v Celju bodo poškodovana

Dne 29. jan. tl. nekaj pred eno uro zjutraj je prišlo v Celju na Trgu V. kongresa do hude eksplozije plina. Poleg drugih poslopij je močno poškodovana tudi celjska minoritska ali nemška cerkev Marijinega Vnebovzetja. Se isti dan se je sestala posebna komisija, v kateri so bili poleg minoritskega opata Friderika Kolška in predstavnikov Zavoda za spomeniško varstvo tudi predstavniki vrste javnih oblasti, da ugotove škodo.

Minoritsko ali nemško cerkev Marijinega Vnebovzetja v Celju so postavili skupaj s samostanom že 1. 1241. Po naročilu oglejskega patriarha Ottobonusa je cerkev posvetil krški škof leta 1310. V tej cerkvi so usodnega leta 1456 pokopali zadnjega celjskega grofa Ulrika II.

Kronika, katero je 1852 napisal Ignacij Orožen, poroča, da je 2. julija 1687 z mestom pogorela tudi minoritska cerkev s samostanom. Celjani pa so cerkev kakor tudi samostan 1694 postavili nanovo, ta cerkev je 5. aprila 1798 pogorela. Z ukazom avstrijskega cesarja od 3. avgusta 1808 je bil celjski minoritski sa-

ta dan, tj. v nedeljo, 31. decembra lani, je v grobeljski cerkvi maševal nadškof dr. Jožef Pogačnik. Za njegov prihod ljudje niso vedeli; ni bil oznanjen, ker so se bali, da bi bila v cerkvi prevelika gneča. Nadškof je rekel: "Imam vtiš, kot da bi bil prisrel v staro župnijo. Presenetila sta me sodelovanje vernikov in ubrano petje." (Po podatkih v "Družini" z dne 28. jan. 1979 v Domžalah za AD J.S.)

hotelu tudi 4 konferenčne dvorane in podzemno parkališče za 100 avtomobilov.

Avto na deset ljudi

Z enim motornim vozilom na deset prebivalcev se Jugoslavija uvriša na sam vrh dežel z najhitrejšo rastjo motorizacije v svetu.

Ob koncu leta 1975 so imeli že 2,599.000 voznikov motornih vozil. V istem letu se je po jugoslovanskih cestah peljalo že 15 milijonov tujih vozil.

Od 98.500 kilometrov zgrajenih cest je bilo kar 36% sodobno urejenih. Tako hitrega razvoja prometa pa ni dohitovala gradnja modernih avtocest.

Slovenosti ob 750-letnici mesta Kamnika

Na gradu Zaprice v Kamniku so pretekli mesec zadonele fanfare mestnih godbenikov in nizniane pričetek slavnostnih predritev, posvečenih 750-letnici mesta pod Kamniškimi planinami.

Slovesnosti so se pričele z razstavo slovenskega baročnega slikarja in kamniškega rojaka Fortunata Berganta. Mojster danes ni več znan samo v ožji domovini, marveč v vseh večjih metropolih evropske baročne umetnosti. Ker ni bilo mogoče prikazati celotnega umetniškega opusa, zato so se organizatorji priredevale odločili predstaviti izbor 20 najkvalitetnejših del, ki so jih ljubezno posodili Narodna galerija iz Ljubljane ter vrsta cerkva in samostanov iz vse Slovenije.

Odprava na Everest

Ta mesec bo odšla na pot sedma himalajska alpinistična odprava iz Jugoslavije v Himalajo. Njen cilj je vrh Everesta, najvišje gore sveta. Jugoslovanski gorniki še niso bili za nobeno odpravo tako dobro opremljeni, kot bodo za to. Tovarna Alpina v Žireh jim je izdelala posebne vrste obutev, kot jih doslej še ni imela nobena slična odprava v Himalajo.

Odprava bo štela 25 članov in bo odšla na pot predvidoma 25. februarja in bo potrebovala 19 dni do baznega taborišča pod Everestom. Do tega taborišča bodo člani odprave nosili občajne gorske čevlje Alpine, katerih vsak par stane okoli tisoč dinarjev (okoli 56 dolarjev), od tam naprej pa nove visokogorskake, katerih vsak par stane vsaj 4,000 dinarjev (okoli 224 dolarjev).

Član odprave Roman Robes, ki je bil med drugim že na vrhu Kangbačena v Himalaji, vrha z nad 8.000 metri višine, je dejal: "Če se ne bodo vse naravne sile zarotile proti nam, moramo priti na najvišji vrh sveta."

Ivan Matičič umrl

Pretekli mesec je umrl ljubljanski pisatelj Ivan Matičič v 91. letu starosti. Znan je bil zlasti kot pisatelj vojne reportaže "Na kravah poljanah" in zgodovinskega romana "Živi izvir". Pojogni pisatelj se je rodil v kmeljski družini v Ivanjem selu pri Rakevu 22. decembra 1887 in se kasneje izucil tiskarske obrti. Delal je kot stavek, korektor, pa tudi kot predavatelj na Grafični industrijski šoli v Ljubljani.

Holiday Inn bodo v Ljubljani odprli v letosnjem aprilu

Novi hotel Holiday Inn, ki ga gradijo v bližini hotela Union na Miklošičevi ulici, bodo predvidoma odprli aprila. Investitor je Grand Hotel Union. Stal bo okoli 150.000.000 dinarjev. Z izkopom in zavarovalnimi deli so pričeli že maju 1977, po načrtu pa bi moral biti hotel zgrajen že do konca lanskega leta.

Do zakasnitrive je prišlo predvsem zato, ker so v bližini pričeli graditi poslovno stavbo Ljubljanske banke, in to dve leti prej, kot so načrtovali.

V novem 8-nadstropnem hotelu luksuzne kategorije bo 6 apartmajev, 70 enoposteljnih sob in 57 dvoposteljnih sob. Poleg apertiv bar, bazena, trim kabineta in drugih prostorov bodo v

je, Josip Pajk, Stanko Mer telj, Frida Adamčič, Anton Cerkvenik;

v Radovljici: Franc Žemva; v Borovnici: Anton Šmon; ... na Rakevu: Ana Kurandič, roj. Žagar; v Retjah (Loški potok): Magdalena Košir (Markova mama); v Kamniku: Frančiška Kavaš, roj. Sušnik; v Brezanci: Martin Fila; v Nemški vasi pri Ribnici: Julijana Češarek; v Domžalah: Rudi Flis.

31. januarja

V Ljubljani: Rudolf Bunc, Anton Cerkvenik, Ivan Dobnikar, Marija Žagar (Majdičeva mama); v Kamniku: Julijana Flerin, roj. Burja; v Kranju: Stanislav Košnik; v Ivanjigradu pri Komnu: Ivana Tavčar, roj. Lozej; v Mengšu: Ignac Ogrin; v Škriljah: Rozalija Gradišar.

Citateljem na področju Velikega Clevelanda priporočamo za novice iz Slovenije poslušanje slovenske radijske oddaje "Psemi in melodije iz lepe Slovenije" na univerzitetni postaji WWSB 89.3 FM vsak dan od pondeljka do četrtek ob 6. zvezcer in ob nedeljah ob 12. do 1. popoldne, ki jo vodi dr. Milan in ga Barbara Pavlovič. Novi nastav postaje je: 1990 E. 221 St., Euclid, Ohio 44117.

Da, Iran ali Perzija, kakor smo ga raje imenovali, je sedaj na vrsti, in njem se piše in modruje po časopisih, televiziiji in radiju. Različno ga presojojo, vedar se poznavalec razmer strinja ob tem, da je to zopet eden tistih ruskih poskusov, ki jih je bilo več ter so se nekateri posrečili, par jih je pa tudi spodelovali.

Nedavno je tovariš Brežnjev ob neki priliki na vprašanje o nevarnosti vojne odločno izjavil, da vojne ne bo in da se bo vse uredilo tudi brez nje. Nekateri temu odgovor niso pripisovali nobene važnosti, drugi pa so le začeli razmišljati, kako je to mišljeno. Rusi namreč malo povедo in če kaj, je treba še uganiti, kako je to mišljeno. Iran je sedaj marsikom le odpril oči, da je doumel, kar itak že leži na dlani.

Olej, kakor dandanes na kratko imenujemo nafto in vse njenne derivate, olej je tista gornina sila, ki jo največ uporablja ves svet. Demokratične države v Evropi olja doma večinoma nimajo in ga morajo uvažati, pa tudi naša Amerika ga ima mnogo pre malo in ga tudi mora veliko uvažati. Največ olja imajo arabske države in od tam ga uvažata Evropa in Amerika.

Kaj če bi nekoga dne izvoz olja ustavile? Ustavile za nedolžen čas? Zaloge olja, naj bodo še tako velike, bi se v doglednem času tudi pri skrajnem varčevanju izčrpale in kaj bi se zgodilo potem. Vse bi obstalo; vlaki, avioni, tovarne, avtomobili itd. Vse bi ohromelo in bilo brez moči, tudi vojna, ki je danes le motorizirana in brez olja brez moči. Tedaj se bo res uredilo lahko vse brez vojne, kajti če ti zvežejo roke in noge, moraš pač pristati na vse.

Da, v tem grmu tiči zajec: ostrometi Ameriko in demokratično Evropo z ustavljivo dovozo olja, pa se bo lahko uredilo vse tudi brez vojne!

Morda poreče kdo, da je to gledanje le prečno, pa ni, polnoma stvarno je, brez vseh oblepšav.

Náčrt, spraviti arabske države, predvsem izvoznic olja, seveda, nikakor ni nov in ga Rusija dosledno izvaja že ves čas po vojni. Treba je le to upoštavati za pravilno razumevanje njene politike v tem delu sveta.

Vse arabske države, manjše in večje, so že pod ruskim vplivom, le dve največji izvoznici olja Iran in Saudska Arabija se mu še upirata. Tudi Egipt, največja gospodarsko in vojaško najmočnejša arabska država, je že bil pod njenim vplivom, pa uvidel, kam pes tako moli in se mu izmuznil. Prav nič čudnega ne bo, če le začasno, četudi ni toliko važen, ker niti sam zase nima dovolj olja. Sedaj je na vrsti Iran!

Kdor se zanima za komunizem in njegovo taktiko, le predobro ve, da izrabijo za doseg svojega namena vse, tudi vero, če treba. V Iranu so se poslužili islama, mohamedanske verve, ker so Iranci mohamedanci. Njihovi verski predstavniki so bili proti modernim novotrim, ki jih je začel vpeljavati šah proti njihovi volji in proti katerim je hujškal njihov najvišji predstavnik, ki je živel kot politični begunc v Parizu.

Komunisti so uvideli ugodno priliko in se jim pridružili in zvo si ločili v njihov rog. Sicer pa človek o starem poborniku pravovernega islama dobiti čudno mnenje, če je slišal njen prvi "proglaš na narod". V tem namreč zagotavlja tudi ženske vse pravice kakor moškim, celo preident republike lahko postane ženska. Kako more spraviti to v zvezo s Koranom, mohamedanskim svetim pismom, pač ne more nihče razumeti, če pozna Koran! Žnačilno pri vsem tem je, da se pri vseh teh homotrijah na veliko vpije ter udri po Ameriki in zahodnih evropskih državah, prav nič pa ne proti najblžji in končno najbolj nevarni Rusiji.

BREZ DOMA

HEKTOR MALOT

Ni bilo težko že tedaj uganiti, da se bo uresničila napoved brivca iz Mende. Kljub temu pa me je ta članek v časopisu napolnil z veseljem in ponosom, kakor da bi sam bil deležen. Matijeve slave, cigar odmev so bile te vrstice. Ali je nišem res deležen? Ali ni Matija moj drugi jaz, moj tovarš in brat? Njegovi uspehi so tudi moji, kakor je moja sreča tudi njegovga.

V tem trenutku mi je sluga prinesel brzovajk, ki se je glasila:

Bilo je to morda najkrajše, a ne najprijetnejše potovanje. Ves čas sem bil bolan. Šele v Red-Hillu sem si toliko opomogel, da te morem obvestiti o svojem prihodu. V Parizu sem mimogrede vzel s seboj tudi Kristino. Dospela bova v Chegford ob štirih in deset minut. Pošli kočijo po naju. Matija.

Ko sem čital o Kristini, sem pogledal Arturja; on pa je pogledal drugam. Šele ko sem prečital brzovajk do konca, me je zopet pogledal.

"Rad bi šel sam v Chegford," je izjavil. "Ukazal bom pripraviti zaprtu kočijo."

"Pametna misel! Tako boš ob povratku mogel sedeti nasproti Kristini."

Odšel je, ne da bi mi kaj odgovoril. Tedaj sem pogledal matér in ji dejal:

Vidiš, da Artur ne skriva svoje nepočakanosti. To je zelo pomenljivo."

"Res je pomenljivo." Zdelo se mi je, da je v njenih besedah bila senca nezadovoljstva, zato sem se dvignil in se ji približal. Prijel sem jo za roke in jih poljubil.

"Draga mamica," sem ji dejal v francoščini, kajti vedno sem uporabljala ta jezik, kadar sem hotel govoriti z njo s posebno nežnostjo. "Draga mamica, ne smeš se hudovali, ker Artur ljubi Kristino. Res je, da se bo zradi tega moral odpovedati drugim sijajnim partijam, kajti svet polaga vso važnost na bogastvo in oddišnost družine. Toda, ali ni moj zakon zadosten dokaz, da je mogoče biti srečen, zelo srečen, tudi če ljubljena žena nima bogastva in ni odličnega rodu? Ali nočeš, da bi bil Artur tako srečen, kakor sem srečen jaz? Če si ugodila meni, otroku, ki si ga objokovala trinajst let, ali ne boš prav tako dobra do drugega svojega otroka?"

Pobožala me je po laseh in me poljubila.

"Kako dober otrok si!" je vzliknila. "Kako ljubeči brat! Kak zaklad ljubezni je v tvojem srcu!"

To je pač zato, ker je prej nisem mogel izrabiti. A zdaj ne gre zame, pač pa za Arturja. Povej mi, kje bo našel bolj ljubko dekle, kakor je Kristina? Ali ni prava krasotica? In vzojga, ki je bila deležna, odkar smo jo priveli iz Lucca, ali ji ne omogoča vstop v vsako, še tako izbrano družbo?"

"Ti gledaš v Kristini samo sestro svojega prijatelja Matija."

"Res je. Odkrito priznavam, da srčno želim, da bi prišlo do te poroke, da bi tako Matija prisel v našo družino."

"Ti je Artur govoril o svojih čustvih in željah?"

"Da, mamica," sem odvrnil smehljaje se. "Artur se je obrnil name kot na poglavljarski družine."

"In poglavar družine?..." "...je oblubil, da bo podpijal njegove želje."

"Tvoja žena prihaja," je dejala mati. "O Arturju bova govorila pozneje."

Gotovo ste uganili in ni treba, da bi vam pojasnil, kdo je moja žena. Ona mala deklica je, z začudenimi očmi, z zgornim obrazom, ki jo dobro poznate. Lizika je, mala Lizika, nežna in

KOLEDAR društvenih prireditev

MAREC

3. — Pevska skupina "Fantje na vasi" iz Clevelandu priredi koncert v cerkvi sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu, Ontario.

4. — Pevsko društvo Jadran poda koncert ob 3.30 popoldne v SDD.

4. — Klub slovenskih upokojencev na Holmes Avenue priredi vsakoletno večerjo in zabavo v Slovenskem domu.

4. — Pevski zbor Jadran priredi Pomladanski koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road. Začetek ob 3.30 popoldne.

10. — Glasbena matica priredi večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Prireditev se začne ob 6. uri, večerja ob 7.30.

11. — Misijonska znamkarska akcija pripravi kosilo v avditoriju pri Sv. Vidu.

17. — Klub slovenskih upokojencev za Waterloo Road organizuje priredi večerjo s plesom v SDD na Waterloo Road.

18. — Društvo Najsvetješega Imena pri Sv. Vidu priredi vsakoletni zajtrk s klobasicami in omletami (pancake and sausages) v farmi dvorani sv. Vida, ob 8. zjutraj do 1. popoldne.

24. — Ohio Federacija K.S.K.J. društev prieja slavnostno pravnonovanje 85. obletnice ustanovitve Ameriške Slovenske Katoliške Jednote — K.S.K.J. v avditoriju sv. Vida, Cleveland, Ohio. Začetek ob 7.30 zvečer.

25. — Dramatsko društvo Lilija poda igro Kaplan Klemen, v Slovenskem domu na Holmes Avenue, katero je po svojem znanem romanu dramatiziral pokojni pisatelj Karel Mauser.

APRIL

21. — Tabor, DSPB Cleveland, priredi svoj redni pomladanski družabni večer. Igrajo "Veseli Slovenci".

21. — Igralska skupina "Štadrež" z Goriškega nastopi v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

JULIJ

1. — V Lemontu praznovanje spomina 50-letnice Vseslovenskega katoliškega shoda v Ameriki od 6. do 8. julija 1928.

9. — Misijonska znamkarska akcija priredi piknik na Slovenski pristavi.

CE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Moj novi naslov: _____

MOJE IME: _____

Moj stari naslov: _____

PROSIMO, PISITE RAZLOCO

silno protivila z ozirom na moj visoki družabni položaj. Končno pa se je le vdala. Nekateri srodniki so se nad tem spotikali. Tri izmed tistih štirih, ki so se najbolj hudovali, je Lizika s svojo ljubezništvjo že pridobila. Četrtega pa bo gotovo premagala jutri ob našem obisku v določeni družini.

"Kaj se torej godi?" je vprašala Lizika, ko se nama je približala. "Kaj pomenijo ti skrivni razgovori? Artur je odšel na postajo Chegford, voz pa je postal na postajo Ferry. Povejta mi vendar, kaj pomeni vse to?"

(Daleči vročino)

— — —

22. — Misijonska Zveza pripravi MISIJONSKI PIKNIK v parku Triglav v Milwaukeeju. Ob 11. sv. maša, nato kosilo, igre in zabava.

29. — Slovenska šola fare Marije Vnebovzete ima piknik na Slovenski pristavi.

AUGUST

19. — SPORTNI DAN SKD Triglav v Milwaukeeju, Wis., v parku Triglav. Ob 11. sv. maša, nato kosilo in športne igre.

19. — Žeganje pri fari Marije Vnebovzete v Collinwoodu. Od 2. popoldne do 9. zvečer.

SEPTEMBER

1. in 2. — Baragova dneva v Clevelandu, Ohio.

16. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu bo postreglo z obedom v farmi dvorani od 11. dopoldne do 2. popoldne.

22. — Folklorna skupina KRES nastopi v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue za 25-letnico svoje ustanovitve.

23. — Društvo SPB, Cleveland, priredi vsakoletno romanje k Materi božji v Frank, Ohio.

OKTOBER

6. — Fantje na vasi priredijo koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

7. — SKD Triglav v Milwaukeeju, Wis., priredi TRGATEV. Po kosilu zabava in ples.

20. — Tabor, DSPB Cleveland, priredi svoj jesenski družabni večer. Igrajo "Veseli Slovenci".

27. — Slovensko-ameriški pri-morski klub priredi večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

NOVEMBER

3. — Štajerski klub priredi vsakoletno Martinovanje v avditoriju pri Sv. Vidu. Začetek ob 7. zvečer. Igrajo Veseli Slovenci.

4. — Glasbena Matica poda svoj jesenski koncert v SND na St. Clair Ave. Začetek ob 3.30 popoldne.

10. — Belokranjski klub priredi svoje vsakoletno martinovanje v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

10. — Pevski zbor Jadran priredi Jesenski koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road. Začetek ob 5.30 popoldne.

18. — Fare Marije Vnebovzete priredi Zahvalni festival. Od 2. popoldne do 9. zvečer.

DECEMBER

9. — Pevski zbor Slovan priredi jesenski koncert v Slovenskem družbenem domu na Recher Avenue. Začetek ob 4. popoldne.

9. — Mrs. Mary Ann Durigon, President

11. — Mrs. Beba Muzak, Vice President

12. — Mrs. Marcia Olesko, Recording Secretary

13. — Mrs. Frances Spech, Corresponding Secretary

14. — Mrs. Josephine Kocin, Treasurer

15. — Regular meetings will be held on the second Thursday of each month in Study Club Room at 7:30 p.m. St. Mary's.

16. — Mrs. Agnes Pace

17. — Mrs. Pauline Burja, Alma Lazar

18. — Mrs. Jean Krizman, Louis Drasler

19. — Mrs. Jeanne Gainer, 2nd Auditor

20. — Mrs. Agnes Pace

21. — Mrs. Agnes Pace

22. — Mrs. Agnes Pace

23. — Mrs. Agnes Pace

24. — Mrs. Agnes Pace

25. — Mrs. Agnes Pace

26. — Mrs. Agnes Pace

27. — Mrs. Agnes Pace

28. — Mrs. Agnes Pace

29. — Mrs. Agnes Pace

30. — Mrs. Agnes Pace

31. — Mrs. Agnes Pace

32. — Mrs. Agnes Pace

33. — Mrs. Agnes Pace

34. — Mrs. Agnes Pace

35. — Mrs. Agnes Pace

36. — Mrs. Agnes Pace

37. — Mrs. Agnes Pace

38. — Mrs. Agnes Pace

39. — Mrs. Agnes Pace

40. — Mrs. Agnes Pace

41. — Mrs. Agnes Pace

42. — Mrs. Agnes Pace

43. — Mrs. Agnes Pace

44. — Mrs. Agnes Pace

45. — Mrs. Agnes Pace

46. — Mrs. Agnes Pace

47. — Mrs. Agnes Pace

48. — Mrs. Agnes Pace

49. — Mrs. Agnes Pace

50. — Mrs. Agnes Pace

51. — Mrs. Agnes Pace

52. — Mrs. Agnes Pace

53. — Mrs. Agnes Pace

54. — Mrs. Agnes Pace

55. — Mrs. Agnes Pace

56. — Mrs. Agnes Pace

57. — Mrs. Agnes Pace

58. — Mrs. Agnes Pace

59. — Mrs. Agnes Pace

60. — Mrs. Agnes Pace